

Mestrenes rolle i sort arbejde chokerer

Sort arbejde: To ud af tre mestre vil gerne hjælpe deres ansatte med deres måneskinsprojekter. Det viser en ny rundspørge. Det tal chokerer både brancheorganisationerne og SKAT.

En ny rundspørge omkring sort arbejde ryster eksperterne.

"Jeg er meget overrasket over at tallet er så højt", siger direktøren for Indsats hos SKAT, Steffen Normann Hansen*.

Når håndværkere laver sort arbejde, ser de fleste mestre til med ophøjet sindsro.

67 procent af mestrene, der svarede på en ny rundspørge, svarede ja til, at de lånte værktøj til deres ansatte uden for den normale arbejdstid, selvom de udmærket var klar over, at det skulle bruges til sort arbejde.

EU's topscorer

Mens mestrene ser passivt til, er Danmark blevet til det mest måneskinsarbejdende land i hele EU.

I løbet af det seneste år, har hver femte dansker udført sort arbejde. Det viser en netop offentliggjort undersøgelse, der er foretaget af EU's analyseinstitut, Eurobarometer.

I Storbritannien, Estland og Letland vurderer hver anden borger, at risikoen for at blive taget i at arbejde sort er meget høj. Anderledes ser det ud i Danmark, der ligger på en absolut førsteplads, når det drejer sig om, hvor mange der udfører sort arbejde. Her er der ingen bekymringer for at blive snuppet i at lave lyssky forretninger. Hele 81 procent mener, at risikoen for at blive opdaget i at udføre sort arbejde er meget lille.

Giver kunderne væk

Hos brancheorganisationen for el- og VVS-installatører, Tekniq, er man ligeledes meget overrasket over tallene.

"Jeg kendte godt til problemet, men jeg må indrømme at jeg er målløs over omfanget", siger Thorkild Bang, der er afdelingschef for arbejdsmarkedsafdelingen i Tekniq.

Han undrer sig over, hvorfor brancherne i undersøgelsen skyder sig selv i foden ved at forære kunderne væk til det sorte marked.

Thorkild Bang arbejder til dagligt med overenskomsterne for el- og VVS installatører, og ser dermed mulighed for at straffe dem, der hjælper deres medarbejdere med at udføre sort arbejde i fritiden.

"En mulighed kunne være at fratage autorisationen fra de mestre, der konsekvent udlåner deres værktøj eller maskiner til sort arbejde", mener Thorkild Bang.

Murer- og tømrermestrenes brancheorganisation, Dansk Byggeri, er ligeledes rystede over medlemmernes manglende vilje til at stoppe sort arbejde.

"Vi har ikke mulighed, for at fratage autorisationen fra mestrene, da sådan en simpelthen ikke findes," forklarer Henrik Stig Sørensen, der er cheføkonom ved Dansk Byggeri.

"Til gengæld har vi mulighed for at ekskludere dem, der ikke overholder reglerne, fra vores organisation,"

Vil ikke miste medarbejdere

Rockwoolfonden har arbejdet i sort arbejde gennem de sidste 20 år. Her arbejder Claus Larsen som forsker. Han mener, at der er flere grunde til, at mestrene lader deres svende låne

Af journaliststuderende
Kristian Pedersen
kpedersen@mail.djh.dk
Søren Rasmussen
sorenr@mail.djh.dk



Foto: FREE PRESS/Claus Thorsted

værktøj og lader dem købe materialer til deres sorte projekter.

"Hvis det er underforstået i det firma, hvor man er ansat, at det er i orden at lave sort arbejde, kan man se det som en slags frynsegode. Samtidig tror jeg, at mestrene er bange for at miste deres medarbejdere til andre firmaer, hvis de nægter dem at udføre sort arbejde. Specielt i de her tider hvor det er meget svært at tiltrække og fastholde arbejdskraft", siger Claus Larsen.

"Vi ved, at der indenfor håndværksfagene er en stor del, der laver sort arbejde. Det kan forklares med, at når det altid har været sådan og egentligt er gået godt, hvorfor så lave om på det," tilføjer Claus Larsen.

Et løsningsforslag kunne, ifølge Claus Larsen, være, at firmaerne skulle føre logbog over deres værktøj. Det ville give SKAT mulighed for at tage ud til firmaerne, og tjekke om tingene var, hvor de skulle være. Han nævner dog i denne sammenhæng, at det ville være yderst vanskeligt at praktisere denne form for kontrol, da det ville kræve meget store ressourcer.

Vil råbe mestrene op

SKAT bruger i forvejen mange ressourcer på at

stoppe sort arbejde, og har tidligere været inde på mesterens rolle i det. Men de havde aldrig troet, at problemet havde de dimensioner.

"Vi har mulighed for at lave revision hos de enkelte virksomheder, og dermed tjekke om de varer firmaet har købt ind, også er blevet faktureret ud", fortæller Steffen Normann Hansen, der er direktør for Indsats ved SKAT. Indsats er afdeling under SKAT, der servicerer og kontrollerer borgernes og virksomhedernes skatteforhold.

Desuden er det allerede ulovligt, når mesteren udlåner sit værktøj til medarbejderne. Det er imod reglerne for afskrivning.

"Vi vil hurtigst muligt kontakte brancheforeningerne og tage en venskabelig snak med dem omkring, hvad deres medlemmer foretager sig", siger Steffen Normann Hansen.

"Men en venskabelig snak er nok ikke tilstrækkeligt. Derfor vil vi også kontrollere firmaerne", fastslår Steffen Norman Hansen.

**Steffen Normann Hansen tager dog forbehold for resultatet af undersøgelsen, da der kun har deltaget 100 håndværksmestre i rundspørgen.*

(Red.).

67% af de spurgte håndværksmestre vil gerne låne værktøj ud til deres ansatte.

Kristian Pedersen og Søren Rasmussen, som har skrevet de to artikler om mestrenes rolle i sort arbejde, er journaliststuderende ved Danmarks Journalisthøjskole.